

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev 2913/05
05.07.2006. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Stojana Jokića, predsednika veća, Mihaila Rulića, Zvezdane Lutovac, Nikole Stanojevića i Predraga Trifunovića, članova veća, u parnici tužilaca AA i BB, kao pravnog sledbenika pokojnog PP, a koje zastupa AB, advokat, protiv tuženih Opštine Rakovica iz Beograda, koju zastupa Javni pravobranilac Opštine Rakovica, Direkcije za građevinsko zemljište za izgradnju grada Beograda i Republičke direkcije za puteve Beograd, radi poništaja sporazuma o naknadi, rešavajući o reviziji tužilaca izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Beogradu Gž. br. 13643/03 od 30.06.2004. godine, u sednici veća održanoj dana 05.07.2006. godine, doneo je

P R E S U D U

ODBIJA SE kao neosnovana revizija tužilaca izjavljena protiv presude Okružnog suda u Beogradu Gž. br. 13643/03 od 30.06.2004. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Drugog opštinskog suda u Beogradu P. br. 1109/00 od 15.05.2003. godine u stavu jedan izreke odbijen je kao neosnovan tužbeni zahtev kojim su tužioci tražili da se poništi sporazum o naknadi zaključen dana 15.10.1990. godine na zapisniku Opštinskog sekretarijata za privredu i finansije Opštine Rakovica - Uprave za imovinsko-pravne poslove u delu koji se odnosi na određivanje naknade za izuzeti sukorisnički deo zemljišta i to 1/2 katastarske parcele br. aa starog premera KO VV, koji odgovara katastarskoj parceli vv novog premera KO VV, zemljišno-knjižnog korisnika AA, kao i za sukorisnički deo zemljišta od po 1/2 katastarske parcele gg starog premera KO VV, koji odgovara katastarskoj parceli dd novog premera KO VV i katastarske parcele dd starog premera, koji odgovara katastarskoj parceli ee novog premera KO VV, zemljišno-knjižnih korisnika pokojnog PP i AA. Stavom dva izreke odbijen je kao neosnovan zahtev tužilaca za nadoknadu troškova parničnog postupka.

Presudom Okružnog suda u Beogradu Gž. br. 13643/03 od 30.06.2004. godine odbijena je, kao neosnovana, žalba tužilaca i potvrđena je prvostepena presuda Drugog opštinskog suda u Beogradu.

Blagovremenom i dozvoljenom revizijom tužioci pobijaju pravosnažnu presudu donetu u drugom stepenu, zbog bitnih povreda odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.

Ispitujući pobijanu presudu u smislu člana 386. prethodno važećeg Zakona o parničnom postupku koji se primenjuje na osnovu člana 491. stav 4. važećeg Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik RS“, br. 125/04 od 22.11.2004. godine, stupio na snagu 23.02.2005. godine), Vrhovni sud Srbije je našao da revizija tužilaca nije osnovana.

U provedenom postupku nije učinjena bitna povreda iz člana 354. stav 2. tačka 11. ZPP na koju se u revizijskom postupku pazi po službenoj dužnosti. Nisu učinjene ni bitne povrede iz člana 354. stav 1. a u vezi sa članom 7. i 8. i 354. stav 2. tačka 14. ZPP na koje se ukazuje revizijom. Tokom prvostepenog postupka sud je potpuno istinito utvrdio sve sporne činjenice od kojih zavisi odluka o tužbenom zahtevu, a odluke sudova donete su na osnovu savesne i brižljive ocene svakog dokaza zasebno i svih dokaza zajedno kao i na osnovu rezultata celokupnog postupka. Za svoje odluke nižestepeni sudovi su dali jasne i neprotivrečne razloge saglasne sadržini isprava i zapisnika u spisima.

Neosnovan je navod revizije o pogrešnoj primeni materijalnog prava.

Prema utvrđenom činjeničnom stanju između tužilaca i tuženih zaključen je sporazum o određivanju naknade za eksproprisanu nepokretnost dana 15.10.1990. godine pred nadležnim organom Uprave za imovinsko-pravne poslove Opštinskog sekretarijata za privredu i finansije Opštine Rakovica. Tada je bivšim vlasnicima učinjena ponuda u usmenom obliku u iznosu od 83,80 tadašnjih dinara za 1 m² eksproprisanu nepokretnosti, koji su isti prihvatili i novčani iznos naknade primljen u sudski depozit podigli dana 13.01.1991. godine. Tužioci su zahtev za poništaj predmetnog sporazuma zasnovali na nedostatku pismene ponude o visini naknade u postupku koji je prethodio zaključenju sporazuma, činjenici da tužilac BB za zastupanje svog oca PP nije posedovao ovlašćenje overeno pred sudom, već je isto bilo overeno pred organom uprave, da su od strane ovlašćenog lica koje je sprovelo postupak dovedeni u zabludu kako u pogledu visine maksimalnog iznosa naknade za 1 m² eksproprisanog građevinskog zemljišta, tako i propuštanjem davanja obaveštenja o predstojećem donošenju novog Zakona o eksproprijaciji, kojim je predviđena znatno veća naknada za izuzeto zemljište, smatrajući da se predmetni sporazum ne može tretirati kao izvršen jer su na preuzimanje isplate iz sudskog depozita bili prinuđeni zbog visoke inflacije.

Obzirom na navedeno pravilno su nižestepeni sudovi primenili materijalno pravo kada su odbili tužbeni zahtev dajući pri tom razloge koje u svemu prihvata i revizijski sud. Odredba člana 63. Zakona o eksproprijaciji važećeg u vreme zaključenja sporazuma, reguliše postupak određivanja naknade pred organom uprave i obavezujućeg je karaktera, jer predviđa proceduru zaključenja sporazuma propisujući obaveze organa pred kojim se vodi postupak da zakaže i održi raspravu, korisnika eksproprijacije da podnese pismenu ponudu o visini naknade, organa da bez odlaganja dostavi primerak ponude ranijem sopstveniku, da od upravnih i drugih organa i organizacija pribavi obaveštenje o činjenicama koje mogu biti od značaja za sporazumno određivanje naknade. Međutim, povreda postupka koji prethodi sporazumno određivanju naknade, ne čini sama po sebi sporazum apsolutno ništavim u smislu člana 103. ZOO, jer je sporazum zaključen u pismenom obliku i isti je izvršen. Bitan element sporazuma je njegova pismena forma, tako da greške u proceduri koje prethode njegovom zaključenju, bez obzira na imperativni karakter odredbi, ne čine sporazum apsolutno ništavim, jer se radi o povredi manjeg značaja. Ovo posebno imajući u vidu da je sporazum između stranaka izvršen pri čemu tužioci nisu prinuđeni na preuzimanje iznosa novčane naknade iz sudskog depozita, već su to svojevolejno učinili, bez obzira na razloge zbog kojih je to učinjeno. Stoga na osnovu člana 107. stav 2. ZOO tužioci ne mogu isticati ništavost sporazuma po osnovu činjenice da u postupku koji je prethodio zaključenju tog sporazuma nije data pismena, već usmena ponuda naknade.

Pravilan je zaključak nižestepениh sudova i o nepostojanju zablude tužilaca, niti prevare u radnjama ovlašćenih lica u postupku određivanja pravične naknade, jer su tužiocima predložene činjenice o visini naknade koja se u to vreme isplaćivala, a nije postojala obaveza organa uprave da tužioce obavestavaju o predstojećim izmenama Zakona, već je naprotiv Opštinski organ Uprave sporazum morao postići u roku od 2 meseca od dana pravosnažnosti rešenja o eksproprijaciji, jer bi se u protivnom naknadna određivala sudskim putem. Stoga su navodi revizije u ovom delu neosnovani.

Neosnovan je i navod revizije da je predmetno poravnanje ništavo iz razloga što je zaključeno bez prisustva krajnjeg korisnika, te da ponudu ne može davati predstavnik organa Uprave Opštine Rakovica, jer je njegova uloga posrednička, kao ni Javni pravobranilac Opštine, kao lice koje se stara o zakonitosti zaključenog poravnanja. Prema odredbi člana 8. stav 2. Zakona o eksproprijaciji u gradovima i naseljima gradskog karaktera eksproprijacija se vrši u korist Opštine, a za potrebe društveno-pravnog lica iz stava 1. ovog člana, kao krajnjeg korisnika. Prema članu 11. stav 4. naknadu za ekspropriisanu nepokretnost plaća korisnik eksproprijacije. Opštinu kao korisnika eksproprijacije zastupao je javni pravobranilac te zaključenju sporazuma nije bilo nužno prisustvo krajnjeg korisnika koji je polaganjem novca u sudski depozit predmetni sporazum konvalidirao.

Sa izloženog a na osnovu člana 393. ZPP, odlučeno je kao u izreci.

Predsednik veća-sudija

Stojan Jokić, s.r.

Za tačnost otpravka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

dc